

TRANSLATOR LUIDSPREKER HELIODOOR EEN ZONNIGE VERTALER

Translator maakt inmiddels al zo'n tien jaar luidsprekers die aange-naam klinken. Gesloten systemen, waarbij men altijd nauwgezet let op de Q-factor, zodat het uiteindelijke resultaat een neutraal klinkende en bovendien van strak laag voorziene luidsprekers is. Met zulke karaktertrekken is het haast vanzelfsprekend dat hun producten, ook bij frequent en langdurig luisteren, tevreden blijven stellen en dus kunnen bogen op een schare enthousiaste bezitters. Ter beproeving is hier de jongste loot aan de stam, de 'Heliendoor'. Aangezien 'Helios' in het Grieks 'zon' betekent, is hiermee meteen de kop 'vertaald'. We keken en luisterden of de Heliendoor ook het zonnetje in huis is.

FRANS JOOR

De Heliendoor is een gesloten vloerstaand tweeweg systeem en de eerste luidspreker in de zogenaamde Beryl serie waarin de ook al nieuwe 'Morganiet' is ondergebracht (een driewegsysteem). Afmetingen 850x270x260 (HxBxD) mm met een gewicht van 18kg hetgeen hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door toepassing van MDF-plaat bij het vervaardigen van de behuizing. De box is voorzien van een Vifa 25mm dome met oliedemping voor het hoog, terwijl midden/laag door een 22 cm woofer van hetzelfde merk wordt vertolkt. Het scheidingsfilter kent een helling van 6dB per octaaf, het kantelpunt ligt op 2800Hz. Het getal waarin de Q-factor wordt uitgedrukt (in dit geval 0,6) geeft aan in hoeverre een systeem natrlit bij pieken. Bij een lage Q-factor worden lage tonen niet op een boemerige wijze benadrukt, maar het laag wat er is, wordt strak weergegeven. Inwendig is deze luidspreker voorzien van Van den Hul bedrading. Het rendement is 90dB/1W/1m en de belastbaarheid is 70 Watt continu, maar pieken tot 200 Watt kunnen moeiteloos worden verwerkt. Onze ervaring is dat de Heliendoor het beste gedijdt op versterkers met een ruim vermogen maar 60 Watt zien we wel als het minimum, waarbij in de versterker ook reserve voor dynamieksprongen en pieken aanwezig moet zijn.

AANDACHT DÉTAILS

Allereerst is de kwaliteit van de afwerking; de Heliendoor is fraai om te zien, waaraan de schuins afgewerkte kanten zeker bijdragen. Standaard worden per kast drie spikes meegeleverd die men zelf kan indraaien. Achterop de Heliendoor zitten vier stevige aansluitingen voor de luidsprekerkabels, zodat men ook gebruik kan maken van bi-wiring. Theoretisch kan daardoor een verbetering van de weergave worden bereikt, omdat teruggaande signalen van hoofdzakelijk de lagetonen eenheid hierdoor beter door de versterker worden gedempt, zodat ze minder invloed kunnen hebben op de hogere frequenties.

Maak altijd gebruik van identieke verbindingen, dus géén verschil in uitvoering en/of lengte.

ANALYTISCH DIRECT

Bij de luisterproeven maakten we gebruik van de bijgeleverde spikes, daar-door onstond er in onze luisterruimte een rustiger en steviger stereobeeld. De Heliendoor frappeert door een neutraal klankbeeld, met het accent op een beschaafde en analytische directheid van het geluid. In de Joodse Volksliederen van Sjostakovitsj (Turovsky/Chandos) zorgt voldoende en strak laag voor een behoorlijk basfundament, wat onontbeerlijk is voor het tot stand brengen van een goede zaalindruk. Instrumenten behouden hun eigen specifieke klankkleur. Het laagbereik liepen we nog even na op een test-CD; tot zo'n 43Hz (laagste Tubanoot) is het nog aanwezig en daaronder valt het snel af. Bij de weergave van liederen van Wolf en Strauss (Bonney-Parsons/DG) treft het natuurlijk neerzetten van sopraan en vleugel, waar we af en toe net dat allerlaatste doorgaande laag een beetje missen, maar die verder mooi tot zijn recht komt. Wel is bij de onderlinge plaatsing van zangeres en piano het verschil in diepte wat weggefallen en dat lijkt zich vertaald te hebben in een werking in de breedte van het geluidsbeeld. Nu moeten we de Heliendoor natuurlijk wel alle recht doen, want die onderlinge plaatsing mag dan wel goed hoorbaar zijn op onze KEF 107, maar die is dan ook wel vier keer zo duur als de Translator; in dat licht bezien slaat de Heliendoor een prima figuur.

DYNAMISCH

Over naar wat popmuziek, om te beginnen Caislean Oir, het eerste nummer van Macalla (Clannad/RCA). Hier constateren we weer dat iets verplaatsen van het geluidsbeeld naar voren, alle musici schuiven als het ware een paar rijen naar ons toe, waardoor leadzangeres Maire Ni Bhraonain wat meer voor de luidsprekers plaatsneemt en daar dan op mooi

plastische wijze van zich laat horen. Verderop op deze CD komt het laag strak uit de luidsprekers, maar blijft voor popmuziek een wat beschaafd in hetogen karakter vasthouden.

Om nog eens even wat flink dynamische popmuziek te beluisteren hebben we Peter Gabriel 3 opgezet en jawel, daar hebben we dan toch zeker een behoorlijk stuk opwindung te pakken. Weliswaar niet zo rauw als we anders gewend zijn, maar een indrukwekkend geheel van strak en diep doorgaand laag, enorme klappen op veel soorten slagwerk en binnen het kader van een perfect stereobeeld, staat de aartsengel er op zijn best. De nieuwe Heliendoor is een aanwinst; deze fraai uitziende, héél goed ontworpen en mooi klinkende nieuweling van Translator; ook weer met een lage Q-factor, waardoor het strakke laag en een neutraal karakter prettige kenmerken van de Heliendoor zijn. Ook is er veel aandacht besteed aan het binnenleven, denk alléén maar eens aan de Van den Hul bedrading. Het prijskaartje van f 998,- is dan ook een aangename verrassing, want voor die prijs heeft men een behoorlijke portie kwalitatief hoogwaardig geluid in huis. Eens te meer; binnen onze vaderlandse grenzen kunnen ze er wat van! ■

Audio, Julianastraat 70,
5121 LS Rijen. Tel: 01612-27979

FABRIEKSSPECIFICATIES

Woofer	21 cm
Tweeter	25 mm
scheidingsfilter	6 dB/oct 2800 Hz
Impedantie	8 Ohm
Continu vermogen	70 Watt
Piekvermogen	200 Watt
Frequentiebereik	41 Hz-25 kHz
Rendement	90 dB/W/m
Kastinhoud	52 liter
Gewicht	18 kg
Garantie	5 jaar
Uitvoering	structuurlak in zwart of wit, noten, blank essen, wit slijplak, zwart met nerf